

PYTANIE O WSPÓŁCZESNĄ PEDAGOGIKĘ ŚWIATOPOGLĄDOWO NEUTRALNĄ

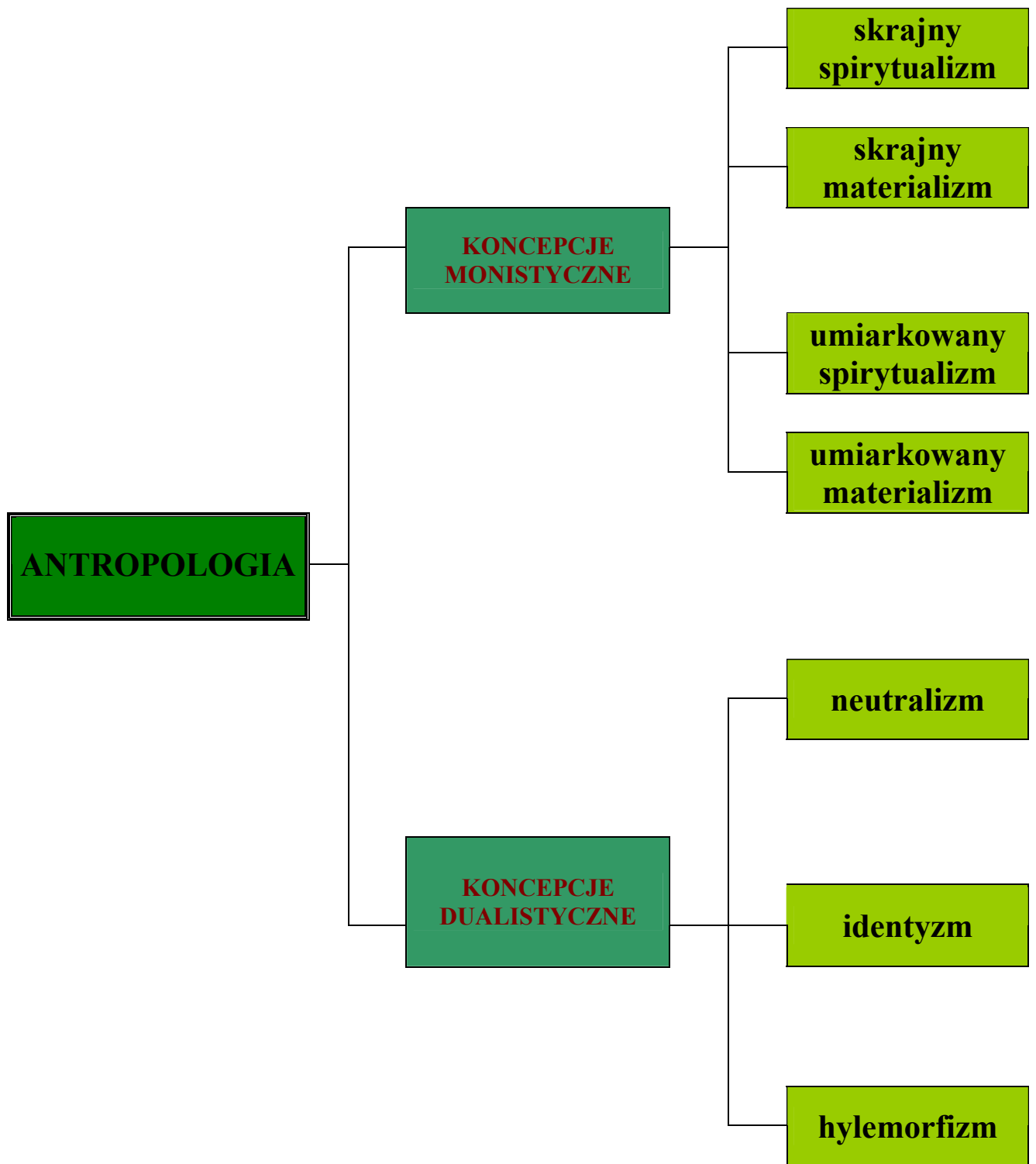
ŚWIATOPOGLĄD to zespół przekonań i postaw, twierdzeń, ocen i norm, który – przynajmniej w oczach swoich zwolenników czy wyznawców – stanowi spójny, całościowy obraz rzeczywistości (tego, co istnieje), porządkujący (wartościujący i normujący) postępowanie względem siebie i otoczenia.

IDEOLOGIA to jakaś doktryna (zespół twierdzeń i norm) będąca podstawą postępowania lub narzędzia działania jakiejś grupy społecznej. W bardziej specjalnym znaczeniu ideologią nazywa się doktrynę związaną z działaniem (z interesami) grupy klasowo (w sensie marksistowskim) zdeterminowanej.

RELIGIA jest pewnym sposobem czy podstawowym aspektem życia (dla wyznawcy), a zarazem odrębną dziedziną kultury. Stanowić może zasadniczy zrąb lub czynnik jakiegoś światopoglądu. Wyróżniamy 4 elementy religii:

- ✚ Doktryna (zbiór twierdzeń) na temat Boga lub świętości oraz ich relacji do człowieka i świata;
- ✚ Kult bóstwa lub świętości, sposób nawiązywania i utrzymywania kontaktu z Bogiem, uświęcania się;
- ✚ Zespół norm postępowania, jakaś – motywowana religijnie – moralność i obyczajowość;
- ✚ Instytucje społeczne, funkcje określenia i przekazywania doktryny i moralności, sprawowania kultu, nawoływania do uświęcenia, funkcje kapłanów, kaznodziejów, proroków i teologów.

TEORIE ANTROPOLOGICZNE

GŁÓWNE REWOLUCJE W ZAKRESIE NAUCZANIA I WYCHOWANIA

✚ INSTYTUCJONALIZM

nauczyciele-rodzice ustępują miejsca zawodowym nauczycielom

✚ ZASTĄPIENIE słowa mówionego pisany

✚ WPROWADZENIE słowa drukowanego do nauczania

Johann Gensfleisch zum Gutenberg (Johann Gutenberg 1399-1468)

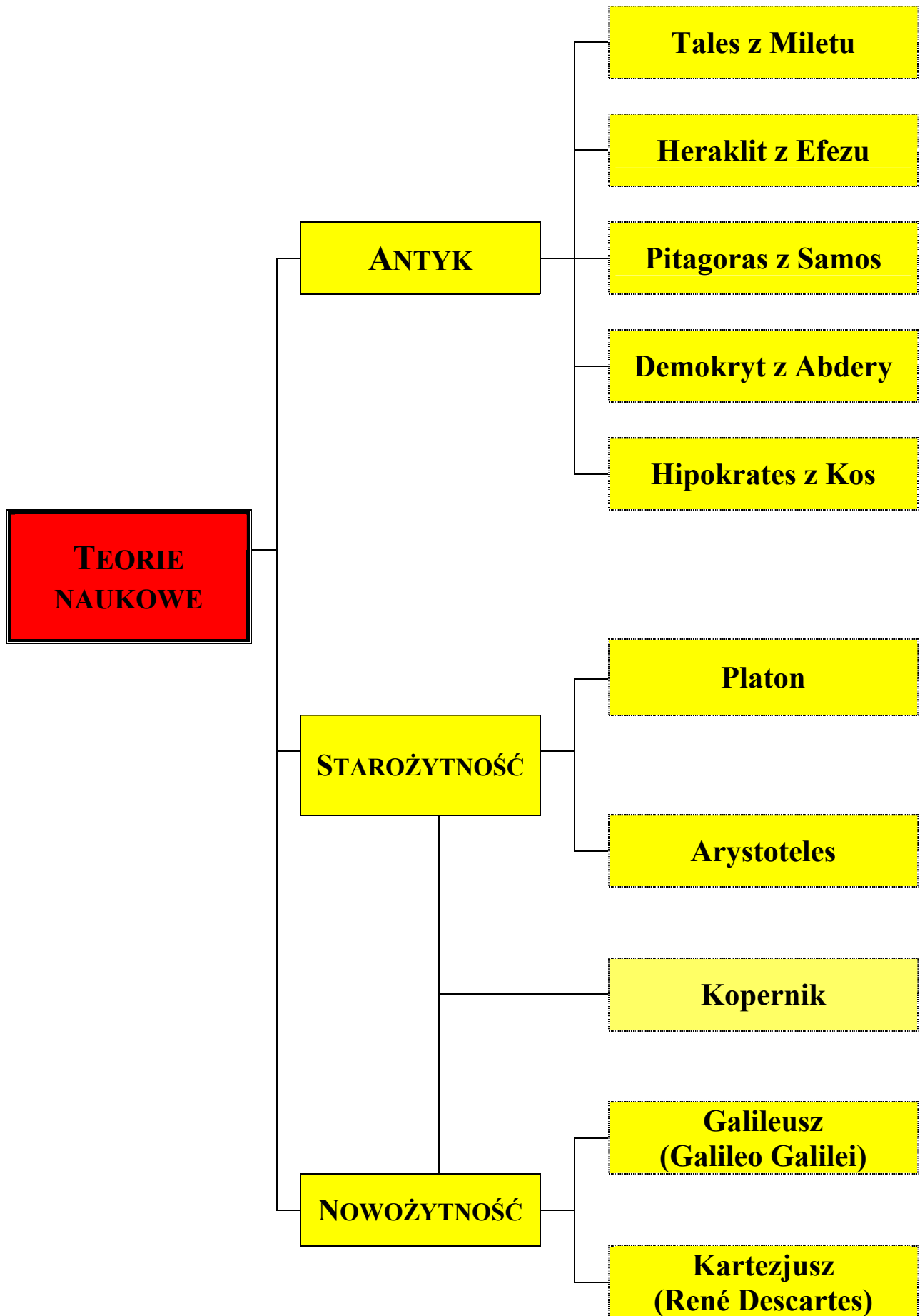
w 1455 r. wydał Biblię 42 wierszową

✚ AUTOMATYZACJA i komputeryzacja pracy dydaktycznej

(Źródło: Clark Kerr, Freword, „Higher Education” 1972, nr 1, s. 2).

PODSTAWOWY PODZIAŁ TEORII NAUKOWYCH

WYCHOWANIE HELLEŃSKIE

(Hellada – VII/VI w. p.n.e.)

- * **wychowanie fizyczne** (gr. *πενταθλον*): skakanie, bieg, rzut dyskiem, rzut oszczepem, zapasy
- * **wychowanie moralne** (gr. *καλοκαγαθία*) – piękno ze szlachetnością: *καλος* – piękny, *αγαθος* – dobry
- * **wychowanie muzyczne** – kształtowanie silnego charakteru (gr. *εθος*)
- * **rozwijanie umysłu** (edukacja nauczyciela muzyki w oparciu o poematy Homera)

WYCHOWANIE SPARTAŃSKIE

(Doryczycy)

- * usposobienie wojownicze
- * twórca prawa (Likurg)
- * pragnienie władzy i potęgi
- * dziecko własnością państwa
- * eliminacja słabych dzieci (góra *Tajgetos*)
- * wychowanie państwowe – (urząd *paidonomos*) – od 7 do 30 roku życia
- * *efebia* – wychowanie wyłącznie obozowo-wojenne
- * żelazna dyscyplina
- * **ideał wychowawczy: męstwo, hart, odwaga, trzeźwość, skromność**

WYCHOWANIE ATEŃSKIE

(Jończycy)

- * filozofia, nauka, sztuka, kultura, wolność
- * okresy wychowania:
 - *lata dzieciństwa* (w rodzinie)
 - *lata szkolne* (u mistrza)
 - *efebia* (instytucja państwowa)
- * *pedagog* (gr. *παις* – chłopiec, *αγω* – prowadzę): od 7 do 18 roku życia
- * *grammatistes* – nauczyciel elementarny
- * *pedotriba* – nauczyciel gimnastyki (od 14 roku życia) – palestry i gimnazja
- * gr. *καθεδρα* – wysokie krzesło z poręczą
- * pisanie i czytanie (tabliczka, lutnia)
- * **ideał wychowawczy: wychowanie obywatelskie: wychowanie muzyczne, gimnastyczne i moralne**

Kto nie brał kijów – nie otrzymał wychowania!

(Menander – ok. 342-291 p.n.e.)

***Wychowanie to rzecz poważna –
musi się w nim mieszać przykrość z przyjemnością!***

(Arystoteles – 384-323 p.n.e.)